

Руслан Шабанов

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ЕКОЛОГІЧНИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ: НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ

У статті обґрунтовано теоретико-методологічні засади стратегічного управління інноваційно-екологічним підприємництвом у контексті сучасних трансформацій економіки, що характеризуються цифровізацією, посиленням глобальної конкуренції та актуалізацією екологічних обмежень.

Визначено, що сучасні тенденції розвитку підприємницької діяльності зумовлюють необхідність переходу від ізольованого розгляду стратегічного управління, інновацій, екології та підприємництва до їх інтеграції в межах єдиного наукового підходу, орієнтованого на забезпечення сталого розвитку та адаптивності підприємств.

Проведено системний аналіз наукових підходів до трактування понять «стратегія» та «управління», що дозволило встановити відмінності між раціонально-плановими та адаптивно-поведінковими концепціями, а також обґрунтувати їх обмеженість у контексті сучасних динамічних змін зовнішнього середовища.

Узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності інновацій, екології та підприємництва, що дало змогу виявити їх багатовимірний характер і встановити функціональну роль кожної складової у формуванні сучасних моделей господарської діяльності. Доведено, що інновації виступають інструментальною основою розвитку, екологія визначає обмеження та орієнтири функціонування, а підприємництво забезпечує практичну реалізацію економічної активності.

Обґрунтовано необхідність формування інтегрованого підходу до стратегічного управління, який забезпечує узгодження економічних, інноваційних та екологічних цілей розвитку підприємства в умовах невизначеності та динамічності зовнішнього середовища.

Уточнено сутність поняття «інноваційно-екологічне підприємництво» як системної форми господарської діяльності, що поєднує впровадження інноваційних рішень із дотриманням екологічних обмежень та орієнтацією на ресурсоефективність і сталий розвиток.

Сформовано авторське визначення стратегічного управління інноваційно-екологічним підприємництвом як системного, адаптивного процесу формування, реалізації та коригування управлінських рішень, спрямованих на інтеграцію інноваційних, екологічних і підприємницьких складових розвитку підприємства.

Запропоновано понятійний апарат дослідження, що відображає логіку взаємозв'язку базових категорій і дозволяє розглядати стратегічне управління інноваційно-екологічним підприємництвом як цілісну систему.

Ключові слова: стратегічне управління, інноваційно-екологічне підприємництво, інновації, сталий розвиток, екологізація, адаптивність.